

Opgave 4

Dreigende deflatie

uit een krant, augustus 2014:

Normaal gesproken wordt het leven almaar duurder. Een beetje inflatie wordt gezien als smeerolie voor de economie: zij verleidt mensen om aankopen te doen in de verwachting dat spullen morgen een tikje duurder zijn. Door middel van rentebeleid probeert de Europese Centrale Bank (ECB) de inflatie net onder de 2% te houden. De inflatie mag volgens de ECB niet te hoog zijn, omdat er dan een loon-prijsspiraal kan ontstaan. Te lage inflatie kan omslaan in deflatie, die de economische groei kan schaden.

Een loon-prijsspiraal kan ontstaan indien loonstijgingen en prijsstijgingen elkaar versterken als gevolg van de onderstaande belangen:

belang 1: werknemers willen koopkracht behouden;

belang 2: werkgevers willen winst behouden.

Gebruik bron 1 en bovenstaande tekst.

1p **14** Welk belang moet worden ingevuld bij a en welk belang moet worden ingevuld bij b?

2p **15** Leg uit hoe deflatie kan leiden tot afnemende economische groei.

Iedere maand wordt er een 'eurozone-deflatie-index' gepubliceerd (zie bron 2). In deze graadmeter worden eurolanden gescoord op het deflatierisico.

Gebruik bron 2.

2p **16** Is het deflatierisico in Nederland volgens de bron toegenomen, afgenomen of gelijk gebleven, vergeleken met de eurozone? Verklaar het antwoord.

Gebruik bron 3 bij de vragen 17 en 18.

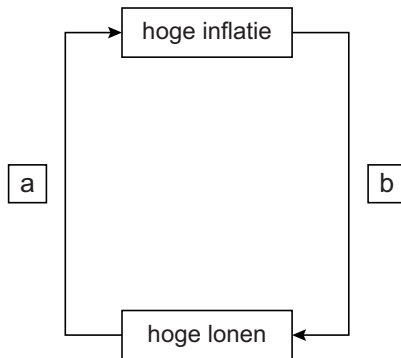
2p **17** Beschrijf hoe de ECB haar rentebeleid inzet om het deflatierisico in de eurozone te bestrijden. Gebruik pijl 10 en 12.

2p **18** Langs welke pijlen leidt de renteverandering van de ECB via een koersverandering van de euro (pijl 1) tot minder werkloosheid in de eurozone? Ga als volgt te werk:

- Geef een toelichting bij pijl 1;
- Noem de nummers van de overige pijlen en licht deze toe.

Opgave 4

bron 1 loon-prijsspiraal

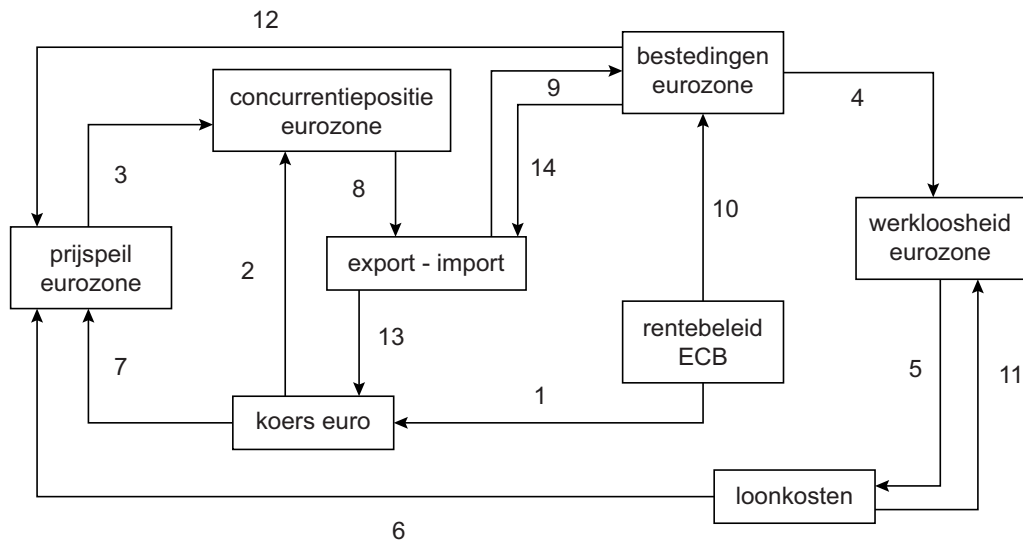

bron 2 eurozone-deflatie-index juli en augustus 2014

	deflatie-index	
	juli	aug
eurozone	-6	-6
Duitsland	-1	-1
Oostenrijk	-2	-2
België	-3	-3
Ierland	-5	-4
Finland	-4	-4
Frankrijk	-6	-6
Spanje	-6	-6
Nederland	-8	-6
Italië	-6	-7
Portugal	-6	-7
Griekenland	-7	-7

Een score van -10 betekent het hoogste deflatierisico.

bron 3 model van de economie van de eurozone

Opgave 5

bron 1 consequenties voor directie en vakbond van keuzemogelijkheden ten aanzien van een nieuwe cao

		<i>vakbond (werknemers)</i>	
		toegeven (inbinden)	vasthouden aan hoge eisen
directie (werkgever)	toegeven (inbinden)	☺ ; ☺	☹☹ ; ☺☺
	vasthouden aan een laag bod	☺☺ ; ☹☹	☹ ; ☹

Toelichting

De smiley's ter linkerzijde van de puntkomma geven steeds de consequenties van de ontstane situatie voor de directie, die ter rechterzijde van de puntkomma de consequenties voor de vakbond:

- ☺☺ zeer gunstig
- ☺ enigszins gunstig
- ☹ enigszins ongunstig
- ☹☹ zeer ongunstig